

IL-ĠIMGHA L-KBIRA

TIFKIRA SOLENNI TAL-PASSJONI TAL-MULEJ

IS-SEJHA GHAT-TIFHIR 'L ALLA

V/. Mulej, iftaħli xufftejja.

R/. U fommi jxandar it-tifhir tiegħek.

Salm 94 (95)

Ant. Kristu, Bin Alla, fdiena b'demmu: ejjew nadurawh.

Ejjew, ha nfaħhru bl-hena l-Mulej,
ha ngħajtu bil-ferħ lill-blata tas-salvazzjoni tagħna!
Nersqu quddiemu b'għana ta' radd il-ħajr,
ngħannulu b'għajat ta' ferħ.

Ant. Kristu, Bin Alla, fdiena b'demmu: ejjew nadurawh.

Għax Alla kbir hu l-Mulej,
sultan kbir fuq l-allat kollha.
F'idejh huma qigħan l-art,
tiegħu huma qcaçet l-għoljiet.
Tiegħu l-baħar, għax hu għamlu;
tiegħu l-art, għax b'idejh saret.

Ant. Kristu, Bin Alla, fdiena b'demmu: ejjew nadurawh.

Ejjew inqimuh u ninxteħtu quddiemu,
għarkubbejna quddiem il-Mulej li ħalaqna!
Għaliex hu Alla tagħna,
u aħna l-poplu tal-mergħa tiegħu u n-nagħağ tiegħu.

Ant. Kristu, Bin Alla, fdiena b'demmu: ejjew nadurawh.

M'hux li kontu illum tisimgħu leħnu!
"La twebbsux qalbkom bħal f'Meriba,

bħal dakinhar f'Massa, fid-deżert,
meta ġarrbuni u ttantawni missirijietkom,
għalkemm raw dak li jien għamilt.

Ant. Kristu, Bin Alla, fdiena b'demmu: ejjew nadurawh.

Għal erbgħin sena domt nistmellu dan in-nisel;
u jien għedt: 'Qalbu mħassra dan il-poplu,
u triqati ma jagħrfux.'

Għalhekk ħlift fl-għadab tiegħi:
Ma jidħlux fil-mistrieħ tiegħi!"

Ant. Kristu, Bin Alla, fdiena b'demmu: ejjew nadurawh.

Glorja lill-Missier, u lill-Iben, u lill-Ispirtu s-Santu.
Kif kien mill-bidu, issa u dejjem,
U jibqa' għal dejjem ta' dejjem. Ammen.

Ant. Kristu, Bin Alla, fdiena b'demmu: ejjew nadurawh.

UFFIĊĊJU TAL-QARI

V/. O Alla, ejja eħlisni.

R/. Mulej, fittex għinni.

Glorja lill-Missier, u lill-Iben, u lill-Ispirtu s-Santu.
Kif kien mill-bidu, issa u dejjem,
u jibqa' għal dejjem ta' dejjem. Ammen. Hallelujah.

INNU

Infahħru b'lehen wiehed
u nsebbħu r-rebħa kbira
li ġieb il-Feddej tagħna
bis-sagrifiċċju tiegħu:
u lis-salib inweggħu,
stendard hekk mimli glorja.

Kif l-ewwel bniedem tqarraq
u daq il-mewt mill-frotta
li kiel bi ħsara tiegħu,
il-ħniena ta' minn ħalqu
wegħditu dik is-siegħa
fejqaq mill-istess għuda.

Fil-pjan tas-salvazzjoni
hekk kien meħtieġ għalina,
biex l-għerf ta' Alla jegħleb
ħżunit il-qarrieq tagħna,
u l-għodda stess ta' l-għadu
jagħtiha lilna b'duwa.

Kif waslitolna l-milja
taż-żminijiet, skond kelmtu,
bagħat il-Missier lil Ibnu,
Hallieq tad-dinja kollha,
li tnissel f'guf t'Omm Vergni,
u tweled bniedem bħalna.

Magħluqa t-tletin sena
ta' ħajtu bħala bniedem,
minn rajh il-Feddej tagħna
fi driegħ il-mewt ingħata:
Haruf bla dnu, sar vittma
fuq is-Salib għall-ħtija.

Tingħata dejjem glorja
kif lill-Missier u 'l-Iben
hekk lill-Ispirtu s-Santu,
it-Trinità qaddisa,
li l-grazzja tagħha fdietna
u dejjem qieghda żżommna. Ammen.

SALMODIJA

Ant. 1: Is-slaten ta' l-art qamu, u l-kbarat ftiehm u bejniethom kontra l-Mulej u l-Midluk tiegħu.

Salm 2

Għaliex jixxewwxu l-ġnus, *
u l-popli jreddnu għal xejn?
Is-slaten ta' l-art iqumu, †
u l-kbarat jiftiehm u bejniethom *
kontra l-Mulej u l-Midluk tiegħu:
"Ha nkissru l-ktajjen tagħhom, *
u ntajjru minn fuqna l-irbit tagħhom!"

Dak li hu fis-smewwiet jidhak bihom, *
il-Mulej biċ-ċajt jeħodhom.
Mbagħad ikellimhom bil-herra, *
bil-qilla tiegħu jkexxixhom:
"Għax jien għamiltu s-sultan tiegħi, *
fuq Sijon, l-għolja mqaddsa tiegħi!"
Irrid inxandar id-digriet tal-Mulej; *
hu qalli: "Ibni int, jien illum nissiltek.
Itlobni, u l-ġnus nagħtik b'wirtek, *
u truf l-art bi priża tiegħek.

B'virga tal-ħadid int tkissirhom, *
bħal ġarra tal-fuħħar frak tagħmilhom."

U issa, slaten, ifhmu sewwa; *
twiddbu, intom li taħkmu l-art.
Aqdu lill-Mulej bil-biza', *
u bir-roġħda riglejħ busu,
li ma jagħdabx u intom tinqerdu, *
għax malajr tixgħel il-qilla tiegħu.
Hienja dawk kollha *
li jistkennu fih!
Glorja.

Ant. 1: Is-slaten ta' l-art qamu, u l-kbarat ftiehmu bejniethom kontra l-Mulej u l-Midluk tiegħu.

Ant. 2: Hwejġi jaqsmu bejniethom; jaqtgħu x-xorti għall-libsa tiegħi.

Salm 21 (22):2-23 [24-32]

Alla tiegħi, Alla tiegħi, għaliex tlaqtني? †
Bqajt 'il bogħod u ma salvajtnix, *
ma tajtx widen għall-għajjat tiegħi!
Alla tiegħi, ngħajjat binhar u ma twegibx, *
ngħajjat billejl u ma nsibx mistrieħ.

Imma int tgħammar fis-santwarju, *
u lilek ifaħħar Izrael!
Fik ittamaw missirijetna, *
fik ittamaw, u inti ħlisthom.
Lejk għajtu, u inti ħlisthom; *
fik ittamaw u ma tfixklux.

Jien dudu ta' l-art, u mhux bniedem, *
żebliħ tan-nies, tkaibir tal-poplu.
Dawk kollha li jarawni jidħku bija, *
jgħajjbuni, iharrku rashom u jgħidu:
"F'idejn il-Mulej intelaq; ħa jehilsu hu! *
Ħa jsalvah hu, la bih jitgħaxxaq!"

Imma int minn ġuf ommi lqajtni; *
fi hdan ommi fis-sod qeghedtni.
Fuqek qeghduni sa minn twelidi; *
int Alla tiegħi sa minn ġuf ommi.
La titbegħidx minni, ġhax qrib hu t-taħbit, *
u m'hawn hadd biex jġhinni.

Qatgħa gniedes daru miegħi; *
barrin qawwija ta' Basan ġhalquni,
b'halqhom miftuħ ġhal fuqi, *
bħal iljun li jaħtaf u jġhajjat.
Ninsab bħall-ilma msawwab, *
ġhandi ġhadmi maqluġ kollu;
qalbi hi bħal xemgħa, *
iddub ġewwa fija.
Halqi niexef bħal xaqqufa, †
ilsieni mwahħal ma' ħnieki; *
ninsab mitfuġħ fuq trab il-mewt.

Qabda klieb daru ġhalija; *
ġemgħa nies ħżiena rassewni.
Taqqbuli idejja u riġlejja; *
nista' ngħodd ġhadmi kollu.
B'ġhajnejhom fuqi jħarsu lejja. †
Ħwejġi jaqsmu bejniethom; *
jaqtgħu x-xorti ġhal-libsa tiegħi.

Mulej, la titbegħidx minni; *
qawwa tiegħi, fittex ġhinni!
Eħlisli mis-sejġ lil ħajti, *
u mill-klieb lil ħajti l-ġħaziza.
Minn ħalq l-iljun salvani, *
minn qarn il-gniedes lili msejken.
Inxandar ismek lil ħuti; *
infahħrek f'nofs il-ġemgħa.
Glorja.

Ant. 2: Ħwejġi jaqsmu bejniethom; jaqtgħu x-xorti ġhall-libsa tiegħi.

Ant. 3: Jaħqruni dawk li jfittxuli ħajti.

Salm 37 (38)

Mulej, la ċanfarnix fil-korla tiegħek, *
la twiddibnix fis-saħna tiegħek!
Għax il-vleġeġ daħlu fija, *
u idek tagħfas fuqi.

Xejn m'hu shiħ f'ġismi minħabba l-għadab tiegħek; *
m'hemmx saħħa f'għadmi minħabba htijiet.
Għax dñubiet telgħu 'l fuq minn rasi, *
bħal toqol kbir għalija jagħfsu fuqi.

Irejju u jdennu l-ġrieħi tiegħi, *
ħtija tal-bluha tiegħi.
Ninsab milwi u mifni għall-aħħar; *
il-jum kollu ngħaddih fid-dwejjaq.

Għax qabadni ħruq f'ġenbejja, *
u xejn shiħ ma għandi f'ġismi.
Mifni nħossni u mfarrak għalkollox; *
ngħajjat minħabba t-tferfir ta' qalbi.

Sidi, quddiemek hi x-xewqa kollha tiegħi; *
it-tnehid tiegħi m'hux moħbi minnek.
Qalbi tħabbat, saħħti ħallietni, *
id-dawl ta' għajnejja wkoll naqasni.

Ħbiebi u shabi mill-mard tiegħi jitgerrxu; *
qrabati jzommu 'l bogħod minni.
Xibka ħejjewli dawk li jonsbuli ħajti, †
iqassu fuqi dawk li jixtiquli d-deni, *
il-ħin kollu l-qerq inassu.

Imma jien bħal trux li ma jismax; *
bħal imbikkem li ma jiftaħx ħalqu.
Nagħmilha ta' wieħed li ma jismax, *
bħal wieħed li xejn ma għandu xi jgħid.

Għax fik, Mulej, jien nittama; *
int li twieġeb, Sid u Alla tiegħi.

Jien għedt: "Ma jifirhux minhabba fija, *
ma jiftahrux fuqi jekk rigli jogħtor."

Għax jien wasalt biex naqa'; *
u tbatijieti dejjem quddiem għajnejja.
Htjijieti jien nistqarrhom; *
nithasseb fuq id-dnub tiegħi.

Tqawwew dawk li għal xejn b'xejn huma kontrija; *
żdiedu dawk li għal xejn jobogħduni;
dawk li jrodduli għall-ġid id-deni; *
dawk li jiqfuli għax nimxi sewwa.

La tħallinix, Mulej; *
Alla tiegħi, titbegħidx minni.
Fittex agħtini l-għajnuna, *
Sidi, is-salvazzjoni tiegħi.
Glorja.

Ant. 3: Jahqruni dawk li jfittxuli ħajti.

V/. Qamu kontrija xhieda qarrieqa.
R/. Fi ħzunithom ħargu ta' giddieba.

LEZZJONI 1

Qari mill-Ittra lill-Lhud **Lhud 9:11-28**

*Kristu l-qassis il-kbir daħal darba għal dejjem
fis-santwarju bis-saħħa ta' demmu stess*

Huti : Kristu gie bħala l-qassis il-kbir tal-ġid li diġà gie. Hu daħal minn tinda aqwa u aktar perfetta, li m'hijiex maħduma b'idejn il-bnedmin, jigiġifieri m'hijiex holqien ta' din l-art; hu daħal darba għal dejjem fis-Santwarju, mhux bis-saħħa tad-demmu tal-mogħoż u ta' l-għoġiela, imma bis-saħħa ta' demmu stess, u b'hekk kiseb fidwa għal dejjem.

Jekk id-demmu tal-mogħoż u tal-gniedes u l-irmied ta' l-għoġiela mraxxax fuq dawk li huma mniġġsa jista' jqaddishom billi jagħtihom l-indafa tal-ġisem, kemm aktar id-demmu ta' Kristu, li bl-Ispirtu ta' dejjem offra lilu nnifsu

vittma safja lil Alla, jista' jnaddaf il-kuxjenza tagħkom mill-għemil mejjet biex taqdu lil Alla ħaj!

U għalhekk hu medjatur ta' patt ġdid, testment ġdid, biex, wara li seħhet il-mewt għall-fidwa tal-ħtijiet li saru fi żmien il-patt ta' qabel, dawk li huma msejjha minn Alla jiksbu l-wirt ta' dejjem li hu wegħedhom. Fejn ikun hemm testment, ikun jeħtieġ li tixxandar il-mewt ta' min għamlu ; għax testment jibda jgħodd wara l-mewt, u ebda saħħa ma jkollu sakemm dak li għamlu jibqa' ħaj. Kien għalhekk li anqas l-ewwel patt ma twettaq mingħajr demm.

Għax Mosè, wara li nieda lill-poplu l-kmandamenti kollha kif titlob il-Liġi, ħa d-demm ta' l-għoġiela u tal-mogħoż flimkien ma' l-ilma, u bis-suf aħmar u l-friegħi ta' l-issopu raxx l-istess ktieb u l-poplu kollu, u qal: "*Dan hu d-demm tal-patt li Alla ordnalkom.*" Hekk ukoll raxx bid-demm it-tabernaklu u t-tagħmir kollu tal-kult. Tabilhaqq, skond il-Liġi, tista' tgħid kollox jissaffa bid-demm; u bla tixrid ta' demm ma hemmx maħfra. Jekk, mela, kien meħtieġ li xbihat tal-ħwejjeg tas-sema jissaffew b'dawn il-mod, dawn l-istess ħwejjeg tas-sema kellhom jissaffew b'sagrifiċċji aqwa.

Għax Kristu ma daħalx f'santwarju magħmul b'idejn il-bnedmin, li hu biss xbieha tas-santwarju veru, imma daħal fis-sema stess, biex issa jidher għalina quddiem Alla. U daħal hemm mhux biex minn żmien għal żmien joffri lilu nnifsu, bħalma l-qassis il-kbir jidhol kull sena fis-santwarju biex joffri demm ħaddieħor. Li kieku kien hekk, kien ikollu jbati ħafna drabi sa mill-ħolqien tad-dinja. Imma issa deher darba għal dejjem, meta waslet il-milja taż-żminijiet, biex ineħħi d-dnub bis-sagrifiċċju tiegħu nnifsu. U kif hu miktub għall-bnedmin li għandhom imutu darba biss, u wara dan isir il-ġudizzju, hekk ukoll Kristu, wara li offra lilu nnifsu darba biss biex jitgħabba bid-dnubiet ta' kulhadd, għad jerga' jidher darb'ohra, mhux biex ineħħi d-dnubiet imma biex isalva lil dawk li qegħdin jistennewh bil-herqa.

RESPONSORJU ara Iż 53:7.12

R/. Ħaduh bħal ħaruf għall-qatla; ħaqruh, u hu qagħad għalihom bla ma biss fetah fommu; kien mogħti għall-mewt. * Biex jagħti l-ħajja lill-poplu tiegħu.

V/. Hu offra ruħu għall-mewt u kien magħdud mal-midinbin. * Biex jagħti l-ħajja lill-poplu tiegħu.

LEZZJONI II

Qari mill-Katekezi ta' l-isqof San Ġwann Krizostmu

Il-qawwa tad-demmm ta' Kristu

Trid taf x'qawwa għandu d-demmm ta' Kristu? Immorru lura bil-ħsieb tagħna fuq id-demmm l-ieħor mogħti b'eżempju tiegħu, niftakru f'dak li fl-imghoddi kien xbieha tiegħu u naraw xi tgħid l-Iskrittura taż-żmien ta' qabel.

Oqtlu ħaruf ta' sena, qal Mosè, *u roxxu d-demmm tiegħu fuq il-bibien*. X'inti tgħid, Mosè? Huwa demmm il-bhejjem jista' jehles lill-bniedem f'ruħu? Jehilsu ħafna, qal, mhux għax hu demmm, imma għax bih jingħata eżempju ta' demmm il-Mulej. Għalhekk issa l-għadu iżjed u iżjed jaħrab xhin jilmaħ mhux id-demmm tax-xbieha mraxxax fuq il-blata tal-bibien iżda d-demmm tal-Ħaruf veru ta' Alla jħammar fuq xufftejn il-fidili, id-demmm li jikkonsagra l-blatiet tat-tempju ta' Kristu.

Trid tara x'qawwa oħra għandu dan id-demmm? Nixtieqek tara minn fejn ħareġ l-ewwel, minn liema għajn nixxa. Dan id-demmm ġiena l-ewwelnett mill-istess salib; il-bidu tiegħu kien ġenb il-Mulej. Meta Ġesù miet, kif kien għadu mdendel mas-salib, resaq suldat, fetaħlu ġenbu b'daqqa ta' lanza, u minnufih ħareġ ilma u demmm; wieħed xbieha tal-magħmudija, l-ieħor sinjal tal-misteru. Is-suldat fetaħlu ġenbu u deher il-ħajt tat-tempju qaddis; u jien sibt teżor għažiz, u niftaħar li ksibt għana li ma bħalu. Hekk sar minn dan il-ħaruf. Il-Lhud qatlu l-ħaruf, u jien ksibt il-frott ta' dan is-sagrificċju.

Demmm u ilma mill-ġenb. Int li qieghed tismagħni, ma rridekx tibqa' għaddej ħafif bla ma tieqaf taħseb fuq il-ħwejjeg li hemm moħbija f'misteru hekk kbir. Baqaghli ngħidlek kliem ta' tifsira mistika u waħdanija. Ghedtlik li dak l-ilma u d-demmm huma sinjal tal-magħmudija u tal-misteri. Għax tassew, bihom twaqqfet il-Knisja, bil-ħasil tat-tnissil ġdid u t-tigdid ta' l-Ispirtu s-Santu, jigiġifieri bil-magħmudija u l-misteri li qishom ħargu minn ġenb il-Mulej. Iva, Kristu bena l-Knisja minn ġenbu, kif minn ġenb Adam issawwret Eva martu.

Kien għalhekk li Pawlu wkoll xehed u qal: *Aħna minn ġismu u minn għadmu*; ried jgħid, minn ġenbu. Għax bħalma Alla ried li l-mara tissawwar minn ġenb l-ewwel raġel, hekk ukoll Kristu ħareġ ilma u demmm minn ġenbu għalina, għat-tigdid tal-Knisja. U kif Alla fetaħ il-ġenb ta' Adam mitluf fin-nagħsa tiegħu, bl-istess mod wara l-mewt ta' Ibnu tana l-ilma u d-demmm.

Araw kif Kristu għaqqad miegħu l-għarusa tiegħu, araw b'liema ikel jitmagħna. Bl-istess ikel nitwiieldu u nieħdu l-għajxien tagħna. Għax kif l-omm, taħt il-qawwa tal-ġibda naturali, tfittex tgħajjex lil binha bil-ħalib u d-demmm

tagħha, hekk ukoll Kristu bid-demmm tiegħu jgħajjex lil daww li jagħtihom it-tneissil ġdid.

RESPONSORJU ara 1 Piet 1:18-19; Ef 2:18; 1 Ġw 1:7

R/. Kontu mifdija mhux b'xi haġa li tintemm, bħalma hi l-fidda jew id-deheb, imma bid-demmm għażiż ta' Kristu, bħal haruf bla htija u bla tebgħa. * Permezz tiegħu aħna lkoll għandna fi Spirtu wiehed id-dhul għal għand il-Missier.

V/. Id-demmm ta' Ġesù Kristu, Bin Alla, inaddafna minn kull dnuw. * Permezz tiegħu aħna lkoll għandna fi spirtu wiehed id-dhul għal għand il-Missier.

TALBA

Hares, Mulej, lejn din il-familja tiegħek, li għaliha Ġesù Kristu Sidna ma stmerrx jagħti ruħu f'idejn il-ħżiena u jsofri t-tbatija harxa tas-salib. Hu, li miegħek jgħix u jsaltan flimkien ma' l-Ispirtu S-Santu, Alla, għal dejjem ta' dejjem. Ammen.

Inbierku l-Mulej.

R/. Inroddu ħajr lil Alla.

IT-TIFHIR TA' SBIH IL-JUM

V/. O Alla, ejja ehlisni.
R/. Mulej, fittex għinni.
Glorja. Kif kien mill-bidu.

INNU

Sqewh ħall, sawwtuh bil-qasba,
nifduh bl-imsiemer, b'lanza;
mill-ġisem safi ħareġ
u gelgel demmu kollu.
Oh, f'liema xmara nhaslu
is-sema, l-art u l-kwiekeb!

Salib, sinjal ta' mħabba,
int l-aqwa fost is-siġar;
m'hemm x oħra tixbah lilek
fil-frott, fil-ward u l-werqa!
O msiemer, għuda ħelwa,
x'piż ħelu rfajtu fuqkom.

O siġra kbira w għolja,
il-friegħi tiegħek baxxi,
u rattab l-ebusija
li tatek in-natura:
kun sodda ratba w xierqa
għall-ġisem tar-Re tagħna.

Int biss kont dik li sħaqplek
il-prezz tal-fidwa tnewwel,
u tnejni port għall-bniedem
biex fih mill-għarqa jsalva,
maħsul fid-Demm Imqaddes
li tah il-Ħaruf t'Alla.

Tingħata dejjem glorja
kif lill-Missier u 'l-Iben
hekk lill-Ispirtu s-Santu,
it-Trinità qaddisa,

li l-grazzja tagħha fdietna
u dejjem qiegħda żżommna. Ammen.

SALMODIJA

Salmodija tal-Ġimgħa tat-II ġimgħa

Ant. 1: Alla anqas lil Ibnu stess ma ħelisha, imma tah għalina lkoll.

Salm 50 (51)

Ikollok ħniena minni, o Alla, fi tjubitek; *
fil-kobor tal-ħniena tiegħek ħassar ħtijieti.
Aħsilni kollni mill-ħtija tiegħi; *
naddafni mid-dnub tiegħi.

Għax jien nagħrafhom ħtijieti; *
id-dnub tiegħi dejjem quddiemi.
Kontrik biss jiena dnibt, *
u dak li hu ħażin f'għajnejk għamilt.
Hekk jingħaraf is-sewwa tal-kelma tiegħek, *
u bla tebgħa jidher il-ħaqq tiegħek.

Ara, jiena ssawwart fil-ħtija, *
u fid-dnub nisslitni ommi.
Int li tħobb il-qalb sinciera, *
għallimni l-għerf fil-fond ta' qalbi.

Roxxni bl-ilma, u nissaffa; *
aħsilni, u aktar mis-silġ nibjad.
Aghmel li nisma' l-ferħ u l-hena, *
biex għadmi, li int sħaqt, jithenna.

Dawwar wiċċek minn ħtijieti; *
ħassar ħżuniti kollha.
Ohloq fija qalb safja, o Alla, *
u spirtu qawwi gedded fija.

La twarrabnix minn quddiemek; *
tneħħix minni l-ispirtu qaddis tiegħek.
Roddli l-hena tas-salvazzjoni tiegħek, *

u bi spirtu qalbieni wettaqni.

Lill-midinbin ngħallem triqatek, *
u l-ħatjin lejg jerggħu lura.
Eħlisni mill-piena tal-mewt, o Alla, †
Alla tas-salvazzjoni tiegħi; *
u lsieni jfahħar il-ġustizzja tiegħek.

Iftaħli xufftejja, Sidi, *
u fommi jxandar it-tifhir tiegħek.
Għax lilek ma jogħġbokx is-sagrificċju; *
noffrilek vittmi maħruqa, u ma tilqagħhomx.
Is-sagrificċju tiegħi, o Alla, hu l-qalb niedma; *
qalb maqsuma u sogħbiena ma twarrabhiex, o Alla.

Aghmel il-ġid lil Sijon fi tjubitek; *
erga' ibni l-ħitan ta' Ġerusalemm.
Mbagħhad tilqa' bil-qalb vittmi xierqa, †
sagrificċji ta' vittmi maħruqa u mitmuma; *
mbagħhad joffrulek għogiela fuq l-artal tiegħek.
Glorja.

Ant. 1: Alla anqas lil Ibnu stess ma ħelisha, imma tah għalina lkoll.

Ant. 2: Ġesù Kristu ħabbna, u ħallna minn dnubietna bis-saħħa ta' demmu.

Kantiku Hab 3:2-4. 13a. 15-19

Mulej, waslet f'widnejja l-fama tiegħek, *
mill-għemil tiegħek jiena bżajt, Mulej.
Sa ftit snin oħra ġeddu, †
sa ftit snin oħra għarrfu! *
Fil-korla, ġib quddiem għajnejk il-ħniena.
Alla ġej minn Teman, *
mill-muntanja Faran ġej il-Qaddis.

Sebħu jiksi s-smewwiet, *
foħritu tiksi l-art.
Dijietu qisha dawl, minn idu jleħħu r-raġġi: *
hemmhekk tinsab moħbija l-qawwa tiegħu.

Int hrìgħt biex issalva l-poplu tiegħek, *
issalva l-midluk tiegħek.

Għaddejt biż-żwiemel tiegħek fuq il-baħar, *
fuq it-tqalligh ta' l-ilmijiet kotrana.

Jien smajt, u ħassejt fija roġħda kbira, *
għal dan il-ħoss xufftejja bdew jirtogħdu;

ħassejt għadmi jitmermer, *
il-passi tiegħi bdew jitriegħdu taħti.

Noqgħod bil-kwiet nistenna jum l-għawġ *
li għad ifeġġ għall-ġens li qed jishaqna.

U mqar jekk ebda nwar ma trodd it-tina, *
u xejn ma jagħtu d-dwieli,
u l-frott tas-siġar taż-żebbuġ iqarraq, *
u r-raba' xejn ma jibqa' jrodd għall-ikel,
u l-merħla tghib mill-mandra, *
u bhejjem ma jkunx hemm fl-istalel tagħhom,
imma jien xorta nifraħ fil-Mulej, *
nithenna f'Alla, is-salvazzjoni tiegħi!

Il-Mulej Sidi huwa l-qawwa tiegħi; †
riġlejja jagħmilhomli bħal taç-çriev, *
u jmexxi l-passi tiegħi u fuq l-għoljiet.

Glorja.

Ant. 2: Ġesù Kristu ħabbna, u ħallna minn dnubietna bis-saħħa ta' demmu.

Ant. 3: Naduraw, Mulej, is-salib tiegħek u nfaħħru u nsebbħu l-qawmien qaddis tiegħek għall-ħajja: għax salibek kien ta' hena għad-dinja kollha.

Salm 147 (147B)

Sebbaħ, Ġerusalemm, il-Mulej; *
faħħar 'l Alla tiegħek, Sijon!

Hu jsaħħaħ l-istaneg ta' bwiebek, *
u jbierek ġewwa fik 'l uliedek.

Hu jqiegħed fis-sliem it-trufijiet ta' artek, *
u lilek bl-aħjar qamħ ixebbgħek.
Hu jibgħat fuq l-art il-kmand tiegħu; *
bil-ħeffa tigri l-kelma tiegħu.

Jibgħat is-silg bħas-suf; *
ixerred bħar-rmied il-ġlata.
Jitfa' s-silg bħal fraq tal-ħobż; *
u jagħqad l-ilma bil-kesħa tiegħu.
Isemma' kelmtu, u jinħall is-silg; *
jonfoħ ir-riħ tiegħu, u jigri l-ilma!

Hu jxandar kelmtu lil Ġakobb, *
l-liġijiet u d-digrieti tiegħu lil Izrael.
Ma għamel hekk ma' ebda poplu; *
lil hadd ma għarraf id-digrieti tiegħu.
Glorja.

Ant. 3: Naduraw, Mulej, is-salib tiegħek u nfaħħru u nsebbħu l-qawmien qaddis tiegħek għall-ħajja: għax salibek kien ta' hena għad-dinja kollha.

LEZZJONI QASIRA Iz 52:13-15

Araw! Il-qaddej tiegħi jsib ir-riżq, jogħla, jintrefa' u jkun 'il fuq minn kulhadd. Bħalma ħafna baqgħu mistagħgħba bih – għax wiċċu tħassar, donnu ma kienx bniedem, u s-sura tiegħu ma kontx tqisha ta' bniedem –hekk għad jistagħgħbu ħafna minħabba fih. Quddiemu s-slaten jagħlqu ħalqhom, għax għad jaraw grajja li qatt ma ssemmiet u jifhmu dak li qatt ma semgħu bih.

RESPONSORJU QASIR

Ant. Minħabba fina Kristu obda sal-mewt, anzi sal-mewt tas-salib

Ant. tal-kantiku ta' Żakkarija:

Għamlu kitba u waħħluha fuq is-salib; fiha kien hemm miktub: Ġesù ta' Nazaret, Sultan tal-Lhud.

Imbierek il-Mulej, Alla ta' Izrael, *
għaliex gie jżur u jifdi l-poplu tiegħu,

u waqqaf għalina qawwa ta' salvazzjoni *
 f' dar David, qaddej tiegħu,
 bħalma kien wiegħed fl-imgħoddi *
 b' fomm il-profeti qaddisin tiegħu,
 biex isalvana mill-għedewwa tagħna *
 u minn idejn dawk kollha li jobogħduna.
 B'hekk juri ħniena ma' missirijietna, *
 u jiftakar fil-patt qaddis tiegħu,
 fil-ħalfa li ħalef lil Abraham missierna, *
 li jagħtina
 li, meħlusin minn idejn l-għedewwa tagħna, *
 naqduh bla biża'
 tul ħajjitna kollha, *
 bil-gustizzja u l-qdusija quddiemu.
 U inti, tfajjel, tissejjah profeta ta' l-Għoli; *
 għax tmur qabel il-Mulej biex tħejjilu triqatu,
 biex tgħarraf lill-poplu tiegħu bis-salvazzjoni, *
 bil-maħfra ta' dnubiethom,
 ħierġa mill-qalb ħanina ta' Alla tagħna, *
 li jibagħtilna mill-għoli ż-żjara tax-Xemx tielgħa,
 ħa jdawwal lil dawk li jinsabu
 fid-dlamijiet u d-dell tal-mewt, *
 ħa jmexxi l-passi tagħna fit-triq tas-sliem.
 Glorja lill-Missier, u lill-Iben, *
 u lill-Ispirtu s-Santu,
 Kif kien mill-bidu, issa u dejjem, *
 u jibqa' għal dejjem ta' dejjem. **Ammen.**

Ant. tal-kantiku ta' Żakkarija:

Għamli kitba u waħħluha fuq is-salib; fiha kien hemm miktub: Ġesù ta' Nazaret, Sultan tal-Lhud.

PREĊI

Il-Feddej tagħna għadda minn tbatija ħarxa, ħa l-mewt u ried ikun midfun, biex hekk jasal għall-glorja tal-qawmien għall-ħajja. Nadurawh minn qalbna, u fiċ-ċokon tagħna nitolbuh u ngħidulu:

Henn għalina, Mulej.

Mulej u Mgħallem tagħna, li minħabba fina obdejt sal-mewt:

- għallimna nobdu u nagħmlu dejjem ir-rieda tal-Missier.

Int, il-ħajja tagħna, li bil-mewt tiegħek fuq is-salib qridt is-setgħa tad-dlamijiet u l-mewt:

- seħibna fil-mewt tiegħek, biex miegħek ukoll inqumu għall-ħajja glorjuża.

Sultan tagħna, li għalina ħallejt lill-bnedmin iżebilhuk u jitfghuk taħt riglejhom:

- għallimna nkunu umli bhalek għas-salvazzjoni tagħna.

Int, is-saħħa tagħna, li tajt ħajtek għall-aħwa għezież tiegħek:

- agħtina l-grazzja li nħobbu lil xulxin kif ħabbejtna int.

Salvatur tagħna, li ftaħt idejk fuq is-salib u gbidt lejtk il-bnedmin kollha:

- iġma' l-ulied imxerrda kollha ta' Alla fis-saltna tiegħek tas-salvazzjoni.

Missierna

Talba

Hares, Mulej, lejn din il-familja tiegħek, li għaliha Ġesù Kristu Sidna ma stmerrx jagħti ruħu f'idejn il-ħżiena u jsufri t-tbatija ħarxa tas-salib. Hu, li miegħek jgħix u jsaltan flimkien ma' l-Ispirtu S-Santu, Alla, għal dejjem ta' dejjem. Ammen.

Għeluq

Il-Mulej iberikna, iħarisna minn kull deni, u jwassalna għall-ħajja ta' dejjem.

Ammen.

IT-TALB TA' NOFS IL-JUM

V/. O Alla, ejja ehlisni.
R/. Mulej, fittex għinni.
Glorja. Kif kien mill-bidu.

Fid-Disgħa ta' filghodu

INNU

Salva lill-bniedem, hlejqa kbira tiegħek,
issigillat bid-dawl qaddis ta' wiçcek;
thallihx, Feddej, għall-qerq ta' l-għadu tiegħu,
ftakar li xtrajtu bi prezz għoli, b'demmek.

Henn għall-qaddejja tiegħek, fqar u mjassra,
aħfer lill-ħatja, ehles lill-maħqura;
int, sultan twajjeb, lill-mifdija b'demmek
agħtihom jithennew għal dejjem miegħek. Ammen.

Ant. Kienu d-disgħa ta' filghodu meta sallbuh.

F'Nofsinhar

INNU

Salib, fl-imghoddi saħta,
int sirt għad-dinja barka,
sinjal ta' tama w fidwa,
u bieb miftuħ tas-sema.

Il-vittma, li rfajt fuqek,
ilkoll ġibditna lejha;
għalxejn qam kontra tagħha
il-prinċep ta' did-dinja.

Sebħ lill-Missier, u lilek,
Ġesù, u 'l Ruħ il-Qodos;
agħtina sehem għal dejjem
fir-rebħ li ġibt b'salibek. Ammen.

Ant. Meta sar nofsinhar waqgħet dalma kbira fuq il-pajjiż kollu sat-tlieta.

Fit-Tlieta ta' wara nofsinhar

INNU

Mulej Ġesù, li fdejtna
b'salibek u l-mewt tiegħek,
bl-istess salib, għal ħnientek
mexxina lejn il-ħajja.

Il-liġi tiegħek ħassret
il-kitba tal-kundanna;
u minn ilsiera msejkna
għamlitna tassew ħielsa.

Sebħ lill-Missier, u lilek,
Ġesù, u 'l Ruħ il-Qodos;
agħtina sehem għal dejjem
fir-rebħ li ġibt b'salibek. Ammen.

Ant. Fit-tlieta ta' wara nofsinhar Ġesù għajjat b'lehen qawwi: “Alla tiegħi, Alla tiegħi, għaliex tlaqtni”?

Salm 39 (40):2-14. 17-18

Ittamajt b'tama qawwija fil-Mulej; *
hu niżel ħdejja u sama' l-għajta tiegħi.
Minn bir waħxi tellagħni, *
minn qalb il-ħama u t-tajn;
fuq il-blat qegħedli riġlejja, *
u saħħaħli l-mixi tiegħi.
Qegħedli fuq fommi għanja ġdida, *
għanja ta' tiffir lil Alla tagħna.

Ħafna jaraw u jimtlew bil-biza' tiegħu, *
u jittamaw fil-Mulej.
Hieni l-bniedem li jqiegħed fil-Mulej it-tama tiegħu, *
u ma jmurx mal-kburin, mogħtija għall-gideb.
Bla għadd l-għemejjel tiegħek, *

Mulej, Alla tiegħi;
ta' l-għageb il-ħsibijiet tiegħek għalina; *
ħadd ma jħabbatha miegħek!
Irrid inxandarhom u fuqhom nitkellem; *
izda huma ħafna biex insemmihom.

Int ma titgħaxxaqx b'sagrificċji u offerti; *
imma widnejja inti ftaħtli;
ma tlabtnix vittmi tal-ħruq u tat-tpattija. *
Mbagħad jien għedt: "Hawn jien, ġej.
Fil-bidu tal-ktieb hemm miktub fuqi *
li nagħmel ir-rieda tiegħek.
Alla tiegħi, dan jogħgobni; *
il-ligi tiegħek ġewwa qalbi."

Xandart il-ġustizzja tiegħek f'ġemgħa kbira; †
xufftejja ma żammejthomx magħluqa. *
Mulej, dan inti tafu.
Ma ħbejtx f'qalbi l-ġustizzja tiegħek; *
il-fedeltà u s-salvazzjoni tiegħek jien ħabbarthom;
ma ħbejtx it-tjieba u l-fedeltà tiegħek *
lill-ġemgħa kbira.

Int, Mulej, la ćaħħadnix mill-ħniena tiegħek; *
it-tjieba u l-fedeltà tiegħek
iharsuni għal dejjem!
Għax għalquni minn kull naħa
ħsarat li ma jingħaddux; *
ħakmuni ħtijieti u ma nistax nara;
huma aktar mix-xagħar ta' rasi; *
għandi qalbi maqtugħa.

Ha jogħgbok, Mulej, teħlisni; *
Mulej, fittex għinni.
Jithennew u jifirħu bik *
dawk kollha li jfittxuk;
jgħidu dejjem: "Kbir il-Mulej!" *
dawk li jħobbu s-salvazzjoni tiegħek.
Imma jien, fqajjar u msejken, *
għandi 'l Sidi jahseb fija.

Inti l-għajnuna u l-ħelsien tiegħi; *
iddumx ma tghinni, Alla tiegħi!
Glorja.

Salm 53 (54):3-6. 8-9

B'ismek, o Alla, salvani; *
agħmilli haqq bil-qawwa tiegħek.
Isma', o Alla, it-talba tiegħi; *
agħti widen għal kliem fommi.

Għax nies barranin qamu kontriġa, †
nies kefrin jonsbuli ħajti; *
ma jzommux 'l Alla quddiem għajnejhom.
Ara, Alla l-għajnuna tiegħi: *
il-Mulej hu dak li jzommni.

Minn qalbi noffrilek is-sagrificċju; *
inrodd ħajr lil ismek, għax hu tajjeb.
Għax minn kull hemm ħelisni l-Mulej; *
jitpaxxew għajnejja bl-għedewwa mirbuħa.
Glorja.

Salm 87 (88)

Mulej, Alla tiegħi, binhar jien ngħajjat, *
billejl jien nitniehed quddiemek.
Ħa tasal it-talba tiegħi għandek, *
agħti widen għat-talba tiegħi.

Għax ruhi mimlija bil-hemm, *
lejn il-qabar qed toqrob ħajti.
Jien magħdud ma' min nieżel fil-ħofra, *
sirt qisni bniedem bla saħħa.
Fost il-mejtin hu friexi, *
bħall-maqtulin mimduda fil-qabar,
li fihom ma tiftakarx iżjed *
u m'humiex aktar taħt idejk.

Inti xħettni f'qiegħ il-ħofra, *

fid-dlamijiet, f'qiegħ l-art.
Fuqi tagħfas il-qilla tiegħek, *
fuqi tfajt l-imwieg kollha tiegħek.

Haditli 'l ħbiebi 'l bogħod minni, *
għamilti naħa ta' għajb għalihom;
ninsab magħluq, u ma nistax noħroġ; *
għajnejja mdallma bil-għali.
Lilek, Mulej, kuljum insejjaħ, *
lejk immidd idejja.

Tagħmel int għegubijet mal-mejtin, *
jew se jqumu l-erwieħ biex ifaħħruk?
Tixxandar fil-qabar it-tjieba tiegħek, *
jew f'post it-telfien il-fedeltà tiegħek?
Jingħarfu fid-dlam l-għegubijiet tiegħek, *
jew f'art il-minsijin il-gustizzja tiegħek?
Imma jien, Mulej, lejk ngħajjat, *
fil-għodu għandek tasal it-talba tiegħi.
Għaliex, Mulej, twarrabni, *
u taħbi wiċċek minni?
Imsejken jien, u qisni mejjet sa minn zgħoziti, *
inhossni mifni, mgħobbi bil-biza' tiegħek.

Għaddiet minn fuqi l-qilla tiegħek, *
fnietni l-imgiba tiegħek tal-biza'.
Kuljum bħall-ilma jdawwruni, *
flimkien minn kull naħa jagħlquni.
Int bigħedt minni l-ħbieb u l-qraba, *
sħabi huma d-dlamijiet.
Glorja.

Fid-Disgħa ta' filgħodu

Ant. Kienu d-disgħa ta' filgħodu meta sallbuh.

LEZZJONI QASIRA Iż 53:2-3

Bħal xitla kiber quddiemna, u bħal għerq minn art niexfa. Ebda sura ma kellu u ebda ġmiel biex inħarsu lejha jew xi sura biex nitgħaxxqu biha. Kien imżeblaħ u mwarrab mill-bnedmin, bniedem li bata u kien jaf x'inhu l-mard, bħal wiehed li n-nies jaħbu wiċċhom minnu, bniedem imżeblaħ, li aħna xejn ma qisnieh.

V/. Nadurawk, Kristu, u nberkuk.

R/. Ghax b'salibek fdejt id-dinja.

F'Nofsinhar

Ant. Meta sar nofsinhar waqgħet dalma kbira fuq il-pajjiż kollu sat-tlieta.

LEZZJONI QASIRA

Iż 53:4-5

Hu refa' fuqu l-mard tagħna, tgħabba bin-niket tagħna. Aħna ħsibnieh bħal wiehed ikkastigat, milqut minn Alla u miġjub fix-xejn. Izda hu kien miġruħ minħabba dnubietna, mişħuq minħabba ħżunitna. Għas-saħħa tagħna waqa' l-kastig fuqu, u bis-swat tiegħu sibna l-fejtan tagħna.

V/. Mulej, ftakar fija.

R/. Meta tiġi fis-saltna tiegħek.

Fit-Tlieta ta' wara nofsinhar

Ant. Fit-tlieta ta' wara nofsinhar Ġesù għajjat b'lehen qawwi: “Alla tiegħi, Alla tiegħi, għaliex tlaqtni”?

LEZZJONI QASIRA Iż 53:6-7

Aħna lkoll bħal nagħaġ mitlufa, kull wiehed minna qabad triq għal rasu. U l-Mulej xehet fuqu l-hażen kollu tagħna. Ħaqruh, u hu qagħad għalihom bla ma biss fetax fomm; bħal ħaruf meħud għall-qatla, u bħal nagħga mbikkma f'id minn iġizzha, ma fetax fomm.

V/. Fid-dlam xehetni nghammar.
R/. Bħal min imut għal dejjem.

Talba

Hares, Mulej, lejn din il-familja tiegħek, li għaliha Ġesù Kristu Sidna ma stmerx jagħti ruħu f'idejn il-ħżiena u jsofri t-tbatija ħarxa tas-salib. Hu, li hu Alla, għal dejjem ta' dejjem. Ammen.

Inbierku l-Mulej

R/. Inroddu ħajr lil Alla.

L-GHASAR

L-Għasar jingħad biss minn min ma jihux sehem fl-Azzjoni liturgika ta' wara nofsinhar.

V/. O Alla, ejja eħlisni.

R/. Mulej, fittex għinni.

Glorja. Kif kien mill-bidu.

INNU

Is-sinjal tas-sultan riesaq lejna,
jiddi f' dawl misterjuż is-salib:
fuqu jitla' l-ħallieq, biex lill-bniedem
jerga' jilqgħu bħal qabel b'ħabib.

Daqqa shiħa ta' lanza fuq ġenbu
tiftaħ ġerħa fil-ġisem għażiż:
biex bid-demm u l-ftit ilma li johroġ
niksbu ndafa ta' poplu qaddis.

Siġra sbejħa, li sħaqqlek tiżzejjien
bl-ilbies aħmar ta' demm is-sultan,
inti biss kont magħzula biex fuqek
tilqa' l-ġisem qaddis tas-Setgħan.

Hienja int! Ma' dirgħajk kien imdendel
prezz il-fidwa mill-jasar tad-dnub:
ħaddant miegħek il-ġisem ta' Kristu,
ħtaft il-priża lill-għadu megħlub.

Sliem għalik, altar għani tal-Vittma,
li t-tbatija żejjnitek bir-rebħ:
fuqek mietet il-ħajja biex tagħti
lilna l-ħajja w timliena bis-sebħ.

Sliem għalik, o salib, tama tagħna!
Taħtek nersqu bit-talb f'dan iż-żmien:
kun għat-tajjeb il-għajn ta' kull grazzja,

kun għall-ħati ta' maħfra w ħelsien.

Trinità li salvajtna, kull ħliqa
ħajr u barka quddiemek iġġib:
ieqaf dejjem b'għajnuna ħanina
ma' kull min issalvah bis-salib. Ammen.

SALMODIJA

Ant. 1: Ħarsu, popli kollha, u araw kemm qiegħed inbati.

Salm 115 (116B)

Bqajt nemmen, mqar meta għedt: *
"Jiena mdejjaq ħafna!"
Jien għedt fin-niket tiegħi: *
"Qarrieq hu kull bniedem."

Xi nrodd lill-Mulej *
għall-gid kollu li għamel miegħi?
Nġholli l-kalċi tas-salvazzjoni, *
u isem il-Mulej insejjaħ.

Intemm lill-Mulej il-wegħdiet tiegħi, *
quddiem il-poplu tiegħu kollu.
Għażiża f'għajnejn il-Mulej *
hi l-mewt tal-ħbieb tiegħu.

Iva, Mulej, jien qaddej tiegħek, *
jien qaddej tiegħek, bin il-qaddejja tiegħek.
Int ħallejtli l-irbit tiegħi. †
Lilek noffri sacrificċju ta' radd il-ħajr, *
u isem il-Mulej insejjaħ.

Intemm lill-Mulej il-wegħdiet tiegħi, *
quddiem il-poplu tiegħu kollu,
fil-btieħi ta' dar il-Mulej, *
go nofsok, Ġerusalem!
Glorja.

Ant. 1: Harsu, popli kollha, u araw kemm qiegħed inbati.

Ant. 2: Ruħi tinfena minn ġewwa, qalbi titniehed ġewwa fiġa.

Salm 142 (143):1-11

Mulej, isma' t-talba tiegħi, †
agħtini widen, nitolbok bil-ħniena; *
wegibni minħabba l-fedeltà u l-ġustizzja tiegħek.
Tressaqx għall-ħaqq lill-qaddej tiegħek, *
għax ebda bniedem ma hu ġust quddiemek.

Għax l-għadu għamel għalija, *
ma' l-art tefagħni taħt riġlejh;
fid-dlam xehetni ngħammar, *
bħal min imut għal dejjem.
Ruħi tinfena minn ġewwa, *
qalbi titniehed ġewwa fiġa.
Niftakar fiż-żmien l-imghoddi, †
naħseb f'kull ma int għamilt, *
għemil idejk dejjem fi ħsiebi.
Lejk immidd idejja, *
ruħi bħal art bil-għatx tixtieqek.

Fittex wegibni, Mulej! *
Ruħi tinsab bla saħħa.
La taħbix wiċċek minni, *
li ma nkunx bħal min nieżel għall-qabar.
Fakkarni mas-sebħ fi tjubitek, *
għax fik jien nittama.
Għarrafni t-triq li minnha għandi ngħaddi, *
għax lejk jien nerfa' ruħi.

Eħlisni mill-għedewwa, Mulej, *
għax inti l-kenn tiegħi.
Għallimni nagħmel ir-rieda tiegħek,
għax int Alla tiegħi, *
L-ispirtu tajjeb tiegħek imexxini fuq art watja.

F'għieħ ismek, Mulej, agħtini l-ħajja, *
ohroġni mill-għawġ minħabba l-ġustizzja tiegħek.

Glorja.

Ant. 2: Ruġi tinfena minn ġewwa, qalbi titniehed ġewwa fija.

Ant. 3: Kif Ġesù ħa l-ħall, qal: “Kollox hu mitmum”. Mbagħad mejjel rasu u radd ruħu.

Kantiku Fil 2:6-11

Ġesù Kristu li kellu n-natura ta' Alla, *
ma qagħadx ifittex tiegħu li hu daqs Alla,
imma tneżża' minn kollox, billi ħa n-natura ta' Isir, †
sar jixbah lill-bniedem *
u deher minn barra bħala bniedem:
Ċekken lilu nnifsu, †
billi obda sal-mewt, *
anzi sal-mewt tas-salib.
Għalhekk Alla għollieh sas-smewwiet, *
u żejnu bl-Isem li hu fuq kull isem,
biex fl-isem ta' Ġesù, †
fis-sema, fl-art u f'qiegħ l-art, *
il-ħlejjaq kollha jinżlu għarkubbtejhom,
u kull ilsien jistqarr: †
“Ġesù Kristu hu l-Mulej *
għall-glorja ta' Alla l-Missier.”

Glorja.

Ant. 3: Kif Ġesù ħa l-ħall, qal: “Kollox hu mitmum”. Mbagħad mejjel rasu u radd ruħu.

LEZZJONI QASIRA

1 Piet 2:21-24

Kristu bata għalikom, u ħallielkom eżempju biex timxu fuq il-passi tiegħu. Hu ma għamel ebda dnuw, u ebda qerq ma nstab fih; meta bata, ma qagħadx jhedded; imma ħalla f'idejn dak li jagħmel ħaqq bis-sewwa. Hu nnifsu tgħabba bi dubietna sa fuq is-salib, biex aħna mmutu għad-dnubiet u ngħixu għall-gustizzja. Bil-ġriehi tiegħu intom fiqtu.

RESPONSORJU QASIR

Minflok ir-responsorju jingħad

Ant. Minħabba fina Kristu obda sal-mewt, anzi sal-mewt tas-salib.

Ant. tal-kantiku ta' Marija:

Meta konna għadna għedewwa ta' Alla, tħabbibna miegħu bis-saħħa tad-demmm ta' Ibnu.

Ruħi tfahħar il-kobor tal-Mulej, *
u l-ispirtu tiegħi jifrah f'Alla s-Salvatur tiegħi,
għax hu xeħet għajnejh
fuq iċ-ċokon tal-qaddejja tiegħu. *
Iva, minn issa 'l quddiem
kull nisel jibda jsejjaħli hienja.

Għax is-Setgħani għamel miegħi hwejjeg kbar; *
qaddis hu l-isem tiegħu.
Il-ħniena tiegħu tinfirex f'kull żmien *
fuq dawk li jibzġħu minnu.

Hu wera l-qawwa ta' driegħu, *
xerred lil dawk li huma mkabbra f'qalbhom.
Nizzel is-setgħana minn fuq it-tron tagħhom, *
u għolla ċ-ċekjknin.
Mela b'kull ġid lil min hu bil-ġuħ, *
u l-għonja bagħathom 'il barra b'xejn.
Ħa ħsieb Izrael, qaddej tiegħu, *
għax ftakar fil-ħniena tiegħu
- bħalma wiegħed lil missirijietna - *
b'riżq Abraham u nisl u għal dejjem.
Glorja.

Ant. tal-kantiku ta' Marija:

Meta konna għadna għedewwa ta' Alla, tħabbibna miegħu bis-saħħa tad-demmm ta' Ibnu.

PREĊI

Bil-ġabra u t-tjieba ngibu quddiem għajnejna l-mewt ta' Sidna Ġesù Kristu, li biha xterdet il-ħajja fid-dinja, u nitolbu lil Alla l-Missier u ngħidulu:

Ismagħna, Mulej, f'ġieħ il-mewt ta' Ibnek.

- Iġma' l-Knisja tiegħek ġemgħa waħda.
- Ħares lill-Papa N.
- Qaddes bl-Ispirtu tiegħek il-membri kollha tal-kleru u l-fidili tal-poplu tiegħek.
- Saħħaħ il-fidi u l-fehma tal-katekumeni.
- Wassal lill-Lhud fil-milja tal-fidwa.
- Ixhet id-dija tad-dawl tiegħek fuq dawk li ma jemmnu fi Kristu.
- Uri lil dawk li jicħduk is-sinjali tat-tjieba tiegħek permezz tal-ħwejjeg maħluqa.
- Mexxi l-moħħ u l-qalb ta' dawk li għandhom f'idejhom il-gvern tal-pajjiż.
- Farrag lil kull min jinsab fil-hemm.
- Agħti l-għajnuna tiegħek lill-mejtin kollha.

Missierna

Talba

Ħares, Mulej, lejn din il-familja tiegħek, li għaliha Ġesù Kristu Sidna ma stmerri jagħti ruħu f'idejn il-ħżiena u jsufri t-tbatija ħarxa tas-salib. Hu, li miegħek jgħix u jsaltan flimkien ma' l-Ispirtu S-Santu, Alla, għal dejjem ta' dejjem. Ammen.

Għeluq

Il-Mulej iberikna, iħarisna minn kull deni, u jwassalna għall-ħajja ta' dejjem. Ammen.

**TALBA TA' GHELUQ IL-JUM
WARA T-II GHASAR TAL-HDUD U
TAS-SOLENNITAJIET**

V. O Alla, ejja eħlisni.
R. Mulej, fittex ġħinni.
Glorja. Kif kien mill-bidu.

*Fi żmien ir-Randan ma jingħadx Hallelujah.
Wara dan il-versett tal-bidu tkun ħaġa tajba jekk isir l-eżami tal-kuxjenza, li fiċ-
ċelebrazzjoni fil-komun jista' jidħol fl-att penitenzjali skond il-formoli wżati fil-
Quddiesa.*

ATT PENITENZJALI

I. *Issir l-istedina għall-penitenza.*

Huti, ejjew nagħharfu ħtġietna.

Isir ftiit tas-skiġt. Imbagħad kulħadd flimkien jistqarr:

Nistqarr 'l Alla li jista' kollox,
u lilkom, ħuti, li jiena dnibt ħafna bil-ħsieb,
bil-kliem, bl-eġħmil u billi ħallejt dmirġietġ:
iħabbtu fuq sidirħom
ħtġia tieġħi, ħtġia tieġħi, bl-ikbar ħtġia tieġħi.
Għalħekk nitlob lill-imqaddsa Marija deġjem Vergni,
lill-Angli u l-Qaddisin kollħa,
u lilkom, ħuti, biex titolbu għalġia lill-Mulej Alla tagħna.

Tingħata l-assoluzzjoni:

Iħenn għalina Alla li jista' kollox,
jaħfrilna dnubietna, u jwassalna għall-ħajja ta' deġjem.

R/. Ammen.

Jew

II. *Issir l-istedina għall-penitenza.*

Huti, ejjew nagħharfu ħtġietna.

Isir ftiit tas-skiġt. Imbagħad jingħad:

V. Ĥenn għalina, Mulej
R. Għax dnibna kontra tieġħek.
V. Uri lilna, Mulej, it-tġieba tieġħek.
R. U s-salvazzjoni tieġħek aġħtina.

Tingħata l-assoluzzjoni:

Ihenn għalina Alla li jista' kollox,
jahfrilna dnubietna, u jwassalna għall-ħajja ta' dejjem.

R. Ammen.

Jew

III. Issir l-istedina għall-penitenza.

Ħuti, ejjew nagħharfu ħtijietna.

Isir ftit tas-skiet. Imbagħad jingħadu dawn l-invokazzjonijiet, jew oħrajn:

Int li kont mibgħut biex tfejjaq il-bnedmin ta' qalbhom niedma: Mulej, ħniena.

R. Mulej, ħniena.

Int li ġejt biex issejjaħ il-midinbin: Kristu ħniena.

R. Kristu ħniena.

Int li qiegħed fil-lemin tal-Missier, biex tidħol għalina: Mulej ħniena.

R. Mulej, ħniena.

Tingħata l-assoluzzjoni:

Ihenn għalina, Alla, li jista' kollox,
jahfrilna dnubietna, u jwassalna għall-ħajja ta' dejjem.

R. Ammen.

INNU

Kristu, dija w jum imsebbaħ,
bik tal-lejl titkeçça d-dalma:
int tassew tad-dawl id-dija,
int xandâr tad-dawl għall-hienja.

Nitolbuk, Qaddis, Sid tagħna,
f'dan il-lejl li ġej ħarisna;
ikun fik il-mistrieħ tagħna,
'tina ftit sigħat ta' heda.

Jekk l-għajnejn fl-irqad jingħalqu,
qalbna tibqa' tishar miegħek;
midd, Mulej, il-leminija
bħala kenn ħanin fuq ħbiebek.

Ejja, Salvatur setgħani,
qatta' x-xbiek ta' l-għadu tagħna,
wennes lill-qaddejja tiegħek,

li biex fdejthom xerridt demmek.

Ġieħ u sebħ għal dejjem, Kristu,
Sultan twajjeb, jintradd lilek,
lill-Missier u lill-Ispirtu
Difensur u Farag tagħna. Ammen.

SALMODIJA

Barra Ż.GH.:

Ant. Taħt gwenħajh, tistkenn; ma tibzax mill-biza' tal-lejl.

Ż.GH.:

Ant. Hallelujah, hallelujah, hallelujah.

Salm 90

Ghad-dell tal-Għoli

Araw, tajtkom is-setgħa li tirfsu fuq is-sriep u skorpjuni (Lq 10, 19).

Int li tgħix għall-kenn tal-Għoli, *
li tghammar għad-dell ta' dak li jista' kollox,
għid lill-Mulej: †
“Kenn tiegħi u qawwa tiegħi int, *
Alla tiegħi, jien fik nittama.”

Għax hu jehilsek mix-xibka tan-nassab, *
u mill-mard tal-mewt.
Bir-rix tiegħu jgħattik, *
u taħt gwenħajh tistkenn.
Ma tibzax mill-biza' tal-lejl, *
anqas minn vlegġa li tittajjar bin-nhar,
minn pesta li tixtered fid-dlam, *
jew minn marda li gġib herba f'nofs in-nhar.

Elf ruħ jaqgħu maġenbek, *
u għaxart elef fuq lemintek
imma lejk id-deni ma jersaqx, *
għax tarka u korazza l-fedelta' tiegħu.

Int dan tarah biss b'ghajnejk, *
tara l-hlas li jieħdu l-ħżiena.
Għax int għandek il-Mulej kenn tiegħek, *
għamilt il-Għoli għamara tiegħek.

Ebda deni ma jigrilek, *
ebda ħsara ma tersaq lejn darek.
Għax l-angli tiegħu hu jibgħatlek, *
u jħarsuk fi triqatek kollha.
Fuq idejhom jerfghuk, *
li ma taħbatx ma' xi ġebbla riglek.
Fuq l-iljun u l-lifgħa int timxi, *
ferħ ta' ljun u serp int tirtfes.

La thabbeeb miegħi, jien neħilsu: *
la għaraf ismi, jiena nħarsu.
Hu jsejjaħli, u jiena nwiegħbu; †
miegħu nkun fid-dwejjaq tiegħu, *
neħilsu u nerfagħlu ġieħu;
u b'għomor twil nimlieħ, *
nuriħ is-salvazzjoni tiegħi.
Glorja.

Barra Z.GH.:

Ant. Taħt ġwenħajh tistkenn; ma tibzax mill-biza' tal-lejl.

Z.GH:

Ant. Hallelujah, hallelujah, hallelujah.

LEZZJONI QASIRA Apok 22, 4-5

Jaraw wiċċ il-Mulej, u jkollhom ismu fuq gbinhom. Lejl ma jkunx hemm iżjed, u ma jkunux jeħtieġu dwal ta' msiebaħ u dawl tax-xemx, għax il-Mulej Alla jkun jiddi fuqhom, u huma jsaltnu għal dejjem.

RESPONSORJU QASIR

Fil-Ġimgha l-Kbira:

Minħabba fina Kristu obda sal-mewt, anzi sal-mewt tas-salib.

Barra żmien il-Għid:

R. F'idejk, Mulej, * Jien nerħi ruħi. F'idejk.

V. Int teħlisni, Mulej, Alla tas-sewwa, * Jien nerħi ruħi. Glorja. F'idejk.

F'Ħadd il-Għid u l-ottava jingħad:

Ant. Dan hu l-jum li għamel il-Mulej; ħa nifirħu u nithennew fih! Hallelujah.

Fi żmien il-Għid:

R. F'idejk, Mulej, jien nerħi ruħi. Hallelujah, hallelujah. F'idejk.

V. Int teħlisni, Mulej, Alla tas-sewwa. * Hallelujah, hallelujah. Glorja. F'idejk.

Ant. Salvana, Mulej, u ħarisna bin-nhar u bil-lejl, biex nishru ma' Kristu u nistrieħu fis-sliem. (Ż.Għ. hallelujah).

KANTIKU EVANGELIKU

Lq. 2,29-32

Kristu dawl tal-ġnus u glorja ta' Israel

Issa, o Sid, tista' tħalli l-qaddej tiegħek *

imur fis-sliem, skond kelmtok;

għaliex għajnejja raw *

is-salvazzjoni tiegħek,

li int hejjejt *

għall-popli kollha:

dawl biex idawwal il-ġnus, *

u glorja tal-poplu tiegħek Israel.

Glorja.

Ant. Salvana, Mulej, u ħarisna bin-nhar u bil-lejl, biex nishru ma' Kristu u nistrieħu fis-sliem. (Ż.Għ. hallelujah).

Talba

Nitolbu, Mulej, illum iċċelebrajna l-misteru tal-qawmien ta' Kristu mill-imwiet; issa nitolbuk il-grazzja li nistrieħu fis-sliem tiegħek u li tbiegħed minnha kull deni, biex nergħu nqumu u nfaħħruk ferħana. Bi Kristu Sidna. **R. Ammen.**

Jew, fis-solennitajiet barra l-Ħdud:

Nitolbu. Żur, Mulej, lil din id-dar, u bieghed minnha kull tnassis tal-għadu; jgħammru fiha l-anġli qaddisa tiegħek, biex iħarsuna u jzommuna fis-sliem; u

xerred dejjem il-barka tiegħek fuqna. Bi Kristu Sidna. **R. Ammen.**

Wara t-talba tingħad il-barka:

Il-Mulej li jista' kollox jagħtina lejl kwiet u tmiem tajjeb.

R. Ammen.

Fl-aħħarnett, mingħajr versett u talba, tingħad waħda mill-antifoni tal-Madonna.

Omm helwa ta' Kristu l-Feddej,
int bieb illi jagħti għas-sema,
int kewkba tal-baħar, Marija!
Harisna mill-waqgħa, kun magħna,
għajnunna tal-poplu l-maħtur,
li b'għageb nissilt 'il min ħalqek
fis-siegħa li lqajt it-tislma
li tak Gabrijel, u bqajt xebba,
kif qabel, hekk wara t-tnissil.
Henn, Omm, għal uliedek midinba.

jew

Is-sliem, o Sultana
tas-sema, Sidt l-angli;
int l-għerq u l-bieb safi
mnejn ġie dawl id-dinja.
O Vergni glorjuża,
ta' ġmiel u sbuħija,
is-sliem għalik! Itlob
lil Kristu għalina.

jew

Sliem għalik, Sultana, omm tal-ħniena;
ħajja, ħlewwa u tama tagħna, sliem għalik.
Lilek ingħajjtu,
għaliex aħna tturufnati, ulied Eva.
Lilek nitniehdu, aħna li nibku u nolfqu
f'dan il-wied ta' dmugh.

Ejja, mela, avukata tagħna,

dawwar lejna
dawk il-ġhajnejn tiegħek tal-ħniena;
u wrina, wara dan it-turufnament,
lil Ġesu', frott imbierek tal-ġuf tiegħek.
O Hanina, o pija, o ħelwa Vergni Marija.

jew

Taħt il-ħarsien tiegħek nistkennu,
Omm qaddisa ta' Alla:
la twarrabx minn quddiemek
it-talb li nagħmlulek fi ħtigijietna,
u eħlisna dejjem minn kull tiġrib,
o Vergni glorjuża u mbierka.